

EUROPEES PARLEMENT

SPECIALE UITGAVE

*DIRECTORAAT PLANNING
PARLEMENTAIRE WERKZAAMHEDEN*

**BUITENGEWONE BIJEENKOMST
VAN DE EUROPESE RAAD**

17 februari 2003

BRUSSEL

**TOESPRAAK VAN DE HEER PAT COX, VOORZITTER
CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP**

01/S-2003

Directoraat-generaal presidium

(Intranet) <http://www.euoparl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2003)
(Internet) <http://www.euoparl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2003)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\Bruxelles

TOESPRAAK

uitgesproken door de Voorzitter van het Europees Parlement,

de heer Pat COX

**tot de Buitengewone Europese Raad
over Irak**

op 17 februari 2003

in Brussel

Uitgesproken tekst

**Toespraak van Pat Cox, Voorzitter van het Europees Parlement,
tot de Buitengewone Europese Raad over Irak**

Brussel, 17 februari 2003

1. Ik wil het Griekse voorzitterschap bedanken voor het initiatief om deze Buitengewone Raad bijeen te roepen. Het Europees Parlement had hierom gevraagd. Sommigen twijfelden aan de noodzaak van deze Top en hadden twijfels over de timing, maar wij denken dat het terecht is dat u prioriteit geeft aan het streven naar een grotere samenhang in het standpunt van lidstaten, om zo, via het voorzitterschap, een gezamenlijke benadering te bevorderen en de noodzakelijke onderlinge solidariteit te tonen. Wij hopen dat u vandaag de collectieve wijsheid zult vinden waaruit blijkt dat hetgeen ons bindt veel groter is dan hetgeen ons scheidt.
2. Het Europees Parlement is een platform van het volk en als zodanig een maatstaf van de publieke opinie. Ik erken volledig dat oorlog en vrede in de eerste plaats kwesties zijn voor de lidstaten. De Verenigde Naties zijn een intergouvernementele organisatie waarin lidstaten vertegenwoordigd zijn. Toch wil ik u op de hoogte stellen van de opvattingen van het Europees Parlement.
3. Deze opvattingen, die onlangs kenbaar zijn gemaakt, kunnen als volgt worden samengevat:
  - Irak moet zich ontwapenen;
  - wij steunen de werkzaamheden van de wapeninspecteurs;
  - wij zijn tegen unilateraal, preëemptief militair ingrijpen;
  - wij dringen aan op eerbiediging van het multilateralisme in het VN-proces;
  - wij streven naar maximale uiting van het gemeenschappelijke Europese standpunt.

Het Europees Parlement, en op dit punt verwoorden wij de mening van de burgers van Europa, is er niet van overtuigd dat militair ingrijpen op dit moment gerechtvaardigd is.

4. De ondubbelzinnige boodschap van het Europees Parlement, alsook van al onze instellingen, moet zijn dat Bagdad resolutie 1441 van de Verenigde Naties moet naleven, zich moet ontwapenen en daarvan controleerbaar bewijs moet leveren. De onontkoombare bewijslast ligt bij Saddam Hoessein.
5. Wij moeten echter ook onderkennen dat de stapsgewijze groeiende bereidheid van het Iraakse regime om beter met de inspecteurs samen te werken op het gebied van ontwapening geen plotselinge welwillende bekering is tot het internationale recht, maar een erkenning van het eensgezinde gewicht van de Veiligheidsraad van de VN achter resolutie 1441, dat wordt geschraagd door de geloofwaardige dreiging van geweld in het geval van niet-nakoming. Uiteraard erkennen wij dat gebruik van geweld het uiterste middel is. Hoe eendrachtiger wij zijn, hoe beter de boodschap tot Saddam Hoessein doordringt. Er is geen keuze.

6. De druk moet worden gehandhaafd. Als er geen "onmiddellijke, actieve en onvoorwaardelijke samenwerking" wordt geboden, is Saddam Hoessein verantwoordelijk voor de ernstige gevolgen die daaruit voortvloeien. De geloofwaardigheid van de VN impliceert dat, indien noodzakelijk, alle lidstaten hun bereidheid moeten tonen om de besluiten van de Veiligheidsraad van de VN volledig uit te voeren. Ik doe een beroep op de staatshoofden en regeringsleiders om te erkennen dat een effectief multilateralisme een multilateralisme *à la carte* uitsluit.
7. Ons gemeenschappelijk Europees streven dient echter verder te reiken dan de onmiddellijke kwestie-Irak. Wij hebben gemeenschappelijke ambities. Na 11 september hebben wij Europeanen onze volledige bijdrage geleverd in de wereldwijde strijd tegen terrorisme. Wij hebben een aanpak ontwikkeld voor het Midden-Oosten die het enige vooruitzicht biedt op verzoening en wederopbouw in deze regio. Wij in het Europees Parlement verzoeken u aan te dringen op onmiddellijke publicatie van de routekaart als eerste en noodzakelijke stap. En wij moeten onze visie op de toekomst van het Midden-Oosten, op onze betrekkingen met de Arabische wereld en Israël, en op een wereld zonder terrorisme ontwikkelen en verfijnen. Kortom, wij moeten het vermogen van de Europese Unie om op te treden, versterken.
8. Ten aanzien van de kwestie van de massavernietigingswapens vormt Irak onder meer een groot gevaar dat wij afglijden naar een wereld met meer chaos, minder veiligheid en meer gevaar. Wij moeten hieruit lering trekken en een Europese visie ontwikkelen, alsmede het vermogen om op wereldniveau een echte leidersrol te vervullen, die in overeenstemming is met onze waarden en gebaseerd is op een gemeenschappelijke beoordeling van de dreiging, een beleid van gegradeerde reactie en een filosofie en uitvoering die zijn verankerd in een effectief multilateralisme. Wij, Europeanen, moeten orde op zaken stellen in eigen huis. Het helpt niet als wij mopperen en zeuren als anderen, vanwege uitblijven van Europese actie, handelend optreden of de lasten dragen. Niets doen tegenover deze dreiging is geen haalbare optie. Zoals we het afgelopen weekeinde hebben kunnen zien tijdens de zeer grote demonstraties van het maatschappelijk middenveld, is het publiek zeer geïnteresseerd in het werk dat wij hier vandaag doen. De Europese burgers hebben gelijk als zij leiderschap en een duidelijke visie van Europa verwachten.
9. Als wij niet in staat zijn over de scheidslijnen binnen Europa heen te stappen, zullen dictators zoals Saddam Hoessein triomferen. Als wij onze traditionele allianties onder extreme druk zetten, steunen wij de dictators in plaats van de democraten. Als wij er daarentegen van overtuigd zijn dat de methode van de Verenigde Naties, het Handvest van de VN en de Veiligheidsraad unieke instrumenten zijn voor het opbouwen van een nieuwe vreedzame wereldorde, dan moeten wij niets doen wat afbreuk kan doen aan de geloofwaardigheid van de VN en hun vermogen om onder alle omstandigheden op te treden. Voor de EU geldt net als voor de VN dat haar aspiraties vreedzaam zijn, maar niet pacifistisch. Onze aanpak is multilateraal, niet unilateraal. Onze gedeelde visie betreft de hele wereld. Wij hebben derhalve de plicht een Europese aanpak te ontwikkelen, daarbij trouw te blijven aan deze waarden en vastbesloten te zijn om alle multilaterale middelen te gebruiken om ervoor te zorgen dat VN-resoluties daadwerkelijk worden nageleefd.

10. Dat is niet alleen een enorme politieke uitdaging, het is ook een humanitaire uitdaging. Samen met de fractieleiders van het Europees Parlement heb ik eerder vanmiddag een ontmoeting gehad met de heer Kofi Annan, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Hij heeft met ons gesproken over de precare humanitaire situatie in Irak. Hoe de huidige crisis ook afloopt, de voorzichtigheid gebiedt ons vooruit te kijken en passende plannen te ontwikkelen voor de aanpak van een mogelijk steeds ernstiger wordende humanitaire tragedie. Bij alle inspanningen op dit gebied bied ik de Raad en de Commissie de samenwerking van het Europees Parlement aan.
11. Aldus, mijnheer de voorzitter, doet het Europees Parlement een beroep op u en de staatshoofden en regeringsleiders, om op basis van maximale in plaats van minimaal noodzakelijke consensus samen te werken om een Europese aanpak te formuleren en te ontwikkelen voor het onmiddellijke probleem van de ontwapening van Saddam Hoessein en voor de bredere kwestie van vrede en veiligheid in het Midden-Oosten en een breder Europees perspectief op beleid inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens, omdat dit een dwingende noodzakelijkheid is.

Als het huidige debat ons iets leert, dan is het wel dat er een kloof gaapt tussen onze ambities en ons vermogen om handelend op te treden. In een tijd waarin wij een debat voeren over de toekomst van Europa moeten we ons realiseren dat grondwetten en instellingen slechts lege hulzen zijn als zij niet worden bezielde door politieke visie en vastbeslotenheid.

12. Dat is de uitdaging. Als u vanavond aan het eind van deze vergadering conclusies opstelt, gebruik deze dan om ons gemeenschappelijk streven nieuw leven in te blazen.
-

